

РЕШЕНИЕ № 1 -I/2024 год.
по оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл.99, ал.2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл.19, ал.1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии и във връзка с чл.31, ал.1, ал.4 и ал.6 от Закона за биологичното разнообразие, чл.40, ал.3 и ал.4 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС), предвид Закона за подземните богатства

ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение (ИП): **„Изграждане на кариера за добив на строителни материали – пясък и баластра на концесионна площ от 218 дка“**

Местоположение: в имоти 48948.38.4 (стар № 038004), 48948.38.5 (стар № 380005), 48948.38.6 (стар № 038006), 48948.38.7 (стар № 380007), 48948.38.8 (стар № 380008), 48948.39.3 (стар №039003), 48948.39.173 (стар № 390173), 48948.39.174 (стар №039171), 48948.80.18 (стар №800018), 48948.80.170 (стар № 800170), 48948.39.176 (стар № 0800171), 48948.39.172 (стар № 039172) в землище с. Момино село, община Раковски, област Пловдив.

Координатен регистър на находище "Момино село"
Координатна система 1970 г.

Точка	Y	X	Z	Означение
1	8627327.0	4560393.0	179.7	Ит-1
2	8627502.0	4560357.0	179.0	Ит-2
3	8627488.0	4560291.0	179.0	Ит-3
4	8627674.0	4560252.0	179.1	Ит-4
5	8627608.0	4559927.0	174.7	Мс-6
6	8627675.0	4559844.0	175.1	Ет-1
7	8627500.0	4559500.0	172.3	Мс-4
8	8627400.2	4559701.8	174.7	Мс-8
9	8627366.0	4559771.0	174.7	Ит-5
10	8627273.0	4559857.0	175.1	Мс-7
11	8627286.5	4559991.3	175.3	Ш-1

Възложител: „АДВАНС“ ООД, ЕИК112619958, гр. Пазарджик, ул. „Георги Машев“ 3, ет. 1, ап.2.

Кратко описание на инвестиционно предложение:

Инвестиционното предложение предвижда проектиране и разработване на кариера за открит добив на подземни богатства – строителни материали (пясък и баластра) в границите на утвърдените запаси на находище „Момино село. Находище "Момино село" се намира в землището на село Момино село, община Раковски, област Пловдив. Разположено е на около 0,8 км южно от с. Момино село, на 2 км от с. Стряма, на 6 км западно от гр. Раковски и на 16 км североизточно от гр. Пловдив.

Процедурата по ОВОС се провежда на основание Решение за преценка необходимостта от ОВОС № ПВ-150-ПР от 04.12.2015г. с характер: „да се извърши ОВОС“. За инвестиционното предложение има издадено Решение по ОВОС № 2-VIII/2019 г. на

Директора на РИОСВ-Пловдив, отменено и върнато за ново произнасяне с Решение № 43/14.04.2020 г. на Министъра на околната среда и водите.

С представения коригиран Доклад за ОВОС има промяна касаеща площта, върху която ще се реализира инвестиционното намерение – от 228 дка тя се изменя на 218 дка. Причината е изваждането на терени, върху които няма да се извършват добивни дейности – нерегламентирано сметище (площ 3 дка), терен за стрелкови клуб с площ 5 дка и сервитут на отводнителен общински канал в границите на терена с площ 2 дка.

Площта на находището 218 дка обхваща терени с общинска (необработваеми земи) и частна (обработваеми земи, синори) собственост.

В резултат от добивните дейности се очаква изземване на около 660 820,55 м³ полезно изкопаемо на площ от около 200 дка при дълбочина от 2 до 6 м, над нивото на подпочвените води. Планираният среден добив е 250 тона на ден.

При експлоатацията на находище „Момино село“, няма да бъдат използвани взривни материали, както и да бъдат извършвани взривни дейности.

Алтернативи:

По отношение на използваната техника:

- Използване на класически тип МСИ (миячно сортировъчна инсталация), с трайно фундаментиране. Този вариант би довел до по-голямо въздействие върху терена, на който се разполага инсталацията.

- Използване на компактна, мобилна МСИ, без трайно свързване с терена (фундаментиране). В този случай ще се постигне по-ограничено въздействие върху терена, на който се разполага. Тази алтернатива е предпочетена от възложителя.

По отношение на технологията на добиване, включително дълбочината на добиване:

Вариант 1. Използване на тежка верижна или колесна земекопна техника за добиване на полезното изкопаемо през цялото време на експлоатация. Този вариант е свързан със значителни механични увреждания на терена, по-високи нива на емисии на замърсители и интензивно шумово натоварване, както и от по-висок риск от изтичане замърсители от използваната тежка техника. Алтернативата не е предпочетена.

Вариант 2. Използване на плаващо добивно съоръжение - земесмукачна драга (земснаряд) - неприложима и не е разглеждана.

Вариант 3. Изземването на полезното изкопаемо с електрически задвижван скрепер/електрически багер, без засягане на подпочвените водоносни слоеве. Тази алтернатива е предпочетена от Възложителя и оценена в ДОВОС.

Находището ще се разработва поетапно – парцел по парцел. Първоначално ще се отмества разкривката (хумусен слой) и ще се струпува по северния край на находището. Разполагането ѝ в тази част на терена ще бъде с цел изграждане на защитен залесителен пояс с три реда шахматно разположени видове растения.

Скреперите са земекопно-транспортни машини с кошов работен орган. Кошовете са снабдени с ножове за рязане на почвата и с механизъм за повдигане и сваляне на ножовете. По този начин се регулира дебелината на отрязания почвен слой, както и затварянето на работния кош от долната страна с цел транспорт. Тези машини отнемат от земните пластове, като едновременно с това натоварват материала на борда си, което става в движение и сравнително бързо. Загребаното полезно изкопаемо се изсипва в бункер чрез отваряне на коша. Използват се за превоз на материали на къси разстояния до 500 м, а дълбочината на загребване е не по-голяма от 1-1,5м. Частите от терена с по-голяма дълбочина ще бъдат разработвани на няколко пласта.

Постъпилият материал от бункера на машината до сепариращото сито ще се придвижва по гумено-лентови транспортъори. Сепарирането на баластрата ще става в миячно-сортировъчна инсталация (МСИ) на сито с дъждовална система. Полученото полезно изкопаемо ще е с висока влажност и ще се натрупва с помощта на въртящи лентови транспортъори на отделни купове (въртящата лента описва дъга) за да се избегне претоварване на материала и ползване на вътрешен транспорт. След ситото суспензията ще попада в шнек – класификатор, където ще се осъществява отделянето на органичните и глинести прослойки. Водата от промиване от машината ще се отвежда чрез тръбопровод до редовете (вади) на залесителен пояс, където ще се изпуска. След преминаването ѝ през пояса, водата ще се връща в басейн с размери 6х6х2 метра. Басейнът ще бъде обособен в северозападната част на терена, и за да се осигури неговата водонепропускливост ще бъде облицован с листове от ламарина или винил.

Водата, необходима за дъждовалната система на ситото, ще се захранва чрез помпа от този басейн. Загубите на вода от изпарение и попиване по трасето на напояване на залесителния пояс ще се допълват от сондаж, разположен в границите на концесията.

Същият ще бъде прекъснат, тъй като вода ще се черпи само при необходимост от допълване на оборотната вода в резервоара. По този начин се осигурява затворен режим на ползване на водата с липса на формиране на отпадъчни води от дейността.

Полученото полезно изкопаемо ще се натрупва с въртящи лентови транспортъори на отделни купове, за да не е необходимо използването на вътрешен транспорт. Материалът ще се товари в автосамосвалите с електрически багер.

Предвижда се на територията на работната площадка да има само един челен товарач с ДВГ и един трактор с ремарке (или цистерна-водоносна), който ще се използва за оросяване на основния извозен път. Челният товарач е предвиден за резервни нужди, при необходимост от дейности по насипване, укрепване, трасиране.

По отношение на размера и мащаба:

Проектната концесионна площ от 228 дка се променя на 218 дка.

Смяната на дълбочината на добив – над нивото на подпочвените води променя мащаба на добив.

Необходимата площ за дейности от спомагателно и обслужващо значение (преместваем офис-контейнер за комунално-битови нужди) ще бъде в рамките на концесионната площ.

При експлоатация на кариерата се предвижда използване на подземни води за оросяване при запрашеност и промиване на добития материал в миячно-сортираща инсталация (МСИ). Промивна вода за иззетия материал ще се осигурява от узаконен тръбен кладенец, разположен в поземлен имот с идентификатор 48948.39.3 (стар номер 039003) по кадастралната карта и кадастралните регистри на с. Момино село, общ. Раковски, обл. Пловдив, собственост на „АДВАНС“ ООД, гр. Пазарджик.

За питейни нужди на персонала ще се доставя бутилирана минерална вода.

Производствени отпадъчни води ще се формират след промивката на баластрата в миячно сортировъчна инсталация (МСИ). След оттичането им от инсталацията, отработените води (съдържащи предимно глинестите материали) ще се насочват за напояване към залесения защитен пояс. В процеса на напояване ще се извърши и частично утаяване на механично диспергираните частици. Остатъчната вода ще се връща отново в черпателния резервоар. По такъв начин водите, използвани за промивните операции в МСИ ще се движат в оборот, което ще намали значително количеството на подземната вода, която подхранва резервоара.

За санитарно-хигиенните нужди на персонала ще се ползват химически тоалетни, които периодично ще се почистват от лицензирана фирма.

За осигуряването на електрозахранване на машините – ел. скрепер (ел.багер) се превижда присъединяване към електроразпределителната мрежа и изграждане на трафопост.

Извозването на полезното изкопаемо ще се извършва по маршрут, който не преминава през с. Момино село и не касае общинския път Стряма – Момино село. Транспортът ще се извършва по съществуващи общински земеделски пътища: ПИ 48948.37.161, ПИ 48948.80.9, ПИ 48948.35.6, след което се излиза източно от базата на Тракия РМ директно на асфалтов път ПИ 48948.71.268 по КК на с. Момино село, до пътя от републиканската пътна мрежа между кварталите на гр. Раковски. Общата дължина на пътя от находището до асфалтирания участък от републиканската пътна мрежа е приблизително 1 200 m.

След приключване на добива, ще бъде проведена рекултивация – техническа и биологична. Целта е да се възстанови терена функционално като земеделска земя и пасище, т.е да се върне първоначалното състояние. Терените, които могат да се използват за ниви ще бъдат запълнени с отквивката и с продукт от биогазинсталация – с цел подпомагане на почвеното плодородие, а тези при които нивата на подпочвените води са много високи и не са подходящи за земеделска земя, ще бъдат рекултивирани като пасища.

За инвестиционното предложение са проведени консултации и са представени становища от БД ИБР Пловдив, РЗИ Пловдив, „ВиК“ ЕООД Пловдив, Регионален археологически музей Пловдив, Община Раковски и кметство с. Момино село

поради следните мотиви:

1. В представения коригиран Доклад за ОВОС е разгледано съществуващото състояние на компонентите и факторите на околната среда и са оценени евентуалните въздействия при експлоатация на обекта. В заключение експертите предлагат, въз основа на направената прогнозна оценка и анализ за въздействието на обекта върху компонентите на околната и жизнена среда в района, **одобряване на инвестиционното предложение за варианта за добив чрез електрически задвижван скрепер/електрически багер, без засягане на подпочвените водоносни слоеве** при спазване на технологичните изисквания и изпълнение на предложените мерки за намаляване отрицателните последици.

2. Находището не попада в защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии или в защитени зони от мрежата „Натура 2000“. Най-близко разположената защитена зона от „Натура 2000“, е BG0000429 „Река Стряма“, която е на повече от 4 км западно от площадката за реализация на инвестиционното предложение.

3. Със становище изх. № КД-04-9/23.01.2015г. Басейнова Дирекция ИБР Пловдив е дала заключение за допустимост на инвестиционното предложение от гледна точка на ПУРБ на ИБР и постигане на целите на околната среда.

4. Съгласно становище изх. ПУ-08-7(4)/13.07.2021г. на Басейнова Дирекция ИБР Пловдив допълнения доклад по ОВОС е в съответствие с изискванията на Решение № 43/14.04.2020 г. на Министъра на околната среда и водите. Оценката е положителна за качеството на доклада, както за представената информация, така и по отношение на направените в него анализи, оценка и изводи и след отразяване на посочените условия в становището, докладът ще съдържа необходимата информация по отношение на води и водни екосистеми. Поставени са условия за изпълнение, които са включени в настоящото решение и са задължителни за Възложителя.

Като допълнение към ДОВОС на предходен етап от процедурата е приложена „Хидрогеоложка характеристика на находище „Момино село“ и оценка на възможното влияние при добива на строителни материали върху съществуващи в района водоизточници.

Съгласно становище изх. ПУ-08-7(4)/13.07.2021г. на БД ИБР Пловдив, във връзка с изпълнение на изискването на чл. 79, ал. 1, т. 4 от Наредба № 1 от 10.10.2007г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, за постигане на целите за опазване на околната среда по чл. 156а, ал. 1. т. 2. буква „а“ от Закона за водите (ЗВ), за недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води, в програмите от мерки за опазване и възстановяване на водите по чл. 156н от ЗВ се включват мерки за забрана или ограничаване на дейности, които увеличават риска за пряко или непряко отвеждане на приоритетни и опасни вещества или други замърсители в подземните води, включително разкриването на подземните води на повърхността, чрез изземване на отложенията и почвите, покриващи водното тяло, добивът на полезното изкопаемо ще се извършва само и единствено над статично ниво на подземните води. На отделна фигура в доклада е представено разпределението на дълбочината с полезно изкопаемо без достигане на подземни води.

За коригирания доклад по ОВОС е получено становище изх. ПУ-08-7(9)/13.03.2023г. на БД ИБР Пловдив, съгласно което изисканите условия с писмо изх. ПУ-08-7(4)/13.07.2021г. на БД ИБР Пловдив са отразени в доклада.

5. Добивът на полезно изкопаемо ще се извършва само над статичното водно ниво при максимална дълбочина на добив 2,4 м в ниската част на терена.

6. Не се предвижда използване на повърхностни води за водопотребление или заустване.

7. В експертният доклад „Хидрогеоложка характеристика на находище „Момино село“ и оценка на възможното влияние при добива на строителни материали върху съществуващи в района водоизточници“, изготвен от „Аква Терра ВН“, е изказано категоричното мнение, че не е възможно взаимодействие на водата в котлована на находището и който и да е от ТК1 и ТК2, осигуряващи питейно-битовото водоснабдяване на с. Момино село.

8. Необходимата площ за дейности от спомагателно и обслужващо значение ще бъде в рамките на концесионната площ.

9. Прахови емисии от складираните фракции на добиваните инертни материали на работната площадка са малко вероятни, тъй като те ще са с висока влажност и ниска височина на куповете. Възможно е разпрашаване само при много сухо време и силен вятър. При такива метеорологични условия и риск от запрашаване ще се извършва оросяване. Съгласно информация от доклада, за изготвянето на прогнозните резултати за разсейването на емисиите на вредни вещества от територията на находището и от транспорта на добитите инертни материали е използвана „МЕТОДИКА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗСЕЙВАНЕТО НА ЕМИСИИТЕ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА ОТ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА И ТЯХНАТА КОНЦЕНТРАЦИЯ В ПРИЗЕМНИЯ АТМОСФЕРЕН СЛОЙ“ – програмен продукт „TRAFFIC ORACLE“ с модули „EMISSIONS“ и „DIFFUSION“. В доклада е направен извода, че концентрацията на замърсителите – ФПЧ₁₀ и азотни оксиди NO_x е многократно по-ниска от нормативно определените стойности и няма да повлияе негативно върху качеството на атмосферния въздух в разглеждания район.

10. Всички предвидени дейности – добив, преработка, съхранение и транспорт ще се извършват на открито и в тази връзка се очаква значително шумово натоварване в района на обекта. Избраната от възложителя технология на добив с техника без двигател с вътрешно горене (ДВГ) освен елиминиране на емисиите на изгорели газове в атмосферния въздух гарантира и значително по-ниски нива на шум, излъчван в околната среда.

Използването на гумено-лентови транспортъори също е предпоставка за намаляване нивата на излъчвания шум. Съгласно представената информация в доклада, след реализацията на инвестиционното предложение не се очаква шум в мястото на въздействие- най-близките жилищни сгради на с. Момино село над граничните стойности.

11. Планира се по северната граница на находището да се изгради защитен залесителен пояс от тополи, лешници или друга подходяща местна растителност. Целта е да се ограничат емисиите на прах и шум в посока жилищните сгради на най-близко разположеното населено място с. Момино село.

12. Не се предвижда съхранение на опасни химични вещества и смеси на площадката по време на реализацията на ИП. Снабдяването с масла и гориво, както и поддръжката на техниката, ще се извършва от външни изпълнители.

13. За формираните отпадъчни води след МСИ ще се осъществи оборотен цикъл. За отводняване при силни проливни дъждове ще се изградят и поддържат канавки, които ще отвеждат повърхностните води към резервоар.

14. При стриктно спазване на предвидените мерки за събиране, съхранение и транспортиране на отпадъци, като цяло въздействието от отпадъците върху компонентите на околната среда може да се оцени като незначително.

15. Въздействието върху почвите в резултат на разкриването и разработването на находището се оценява като отрицателно, пряко, значително, но локално, в рамките на експлоатираната кариерна площ и дълготрайно през концесионния период.

16. С писмо изх. № 10-104-1/10.06.2021г. РЗИ-Пловдив приема допълнения ДОВОС с направените анализ и оценка на значимостта на положителните и отрицателните въздействия върху човека и възможния здравен риск, с препоръка при реализацията на инвестиционното предложение да се спазват стриктно изискванията на българското и европейско законодателство и предложените мерки за защита на околната среда и човешкото здраве в Доклада.

С писмо изх. № 10-5-1/02.02.2023г. РЗИ-Пловдив приема представения коригиран доклад за ОВОС по отношение на направените в него анализи и оценка на значимостта на въздействието на инвестиционното предложение върху факторите на жизнената среда и оттам върху здравето на хората. Счита, че здравен риск за населението е възможно да възникне при промяна в данните и обстоятелствата на представената от възложителя информация, както и при неспазване на изискванията на българското и европейско законодателство.

17. Осигурен е обществен достъп до коригирания доклад за жителите на с. Момино село и община Раковски. Проведени са срещи за обществено обсъждане в селото и общината на 14.03.2023г., за което са представени протоколи. Постъпилите възражения в голямата си част касаят целесъобразността на инвестиционното предложение или въпроси, които са отразени в доклада за ОВОС, както и такива, които не са предмет на ДОВОС. Възложителят е взел предвид опасенията на представителите на засегнатата общественост. Приета е нова технология за добив, която да гарантира опазването на подземните води, чрез неразкриването им. Разгледана е възможността за рекултивация на целия терен, като целта е възстановяване на първоначалния вид на всички 218 дка. Цялата иззета почва (откривка) ще се запази и ще се използва при рекултивацията. Предложен е нов маршрут за транспортиране на добитите суровини, непреминаващ през близките села.

В резултат на общественото обсъждане не са предложени писмено други възможни начини за осъществяване на инвестиционното предложение и/или нова информация въз основа на експертна оценка, която се различава от представената в доклада за ОВОС.

Няма внесено от възложителя становище по реда на чл.17, ал.5 и ал.6 от Наредбата за ОВОС.

Няма изразени мотиви по законосъобразност срещу осъществяване на инвестиционното предложение.

След проведените срещи за обществено обсъждане с писмо вх. № ОВОС-5-45/29.03.2023г. в РИОСВ-Пловдив е входирано възражение от инициативен комитет на село Момино село, с приложена подписка. Възраженията са свързани с несъгласие за изграждане на кариерата за баластра.

С писмо вх. № ОВОС-5-52/20.04.2023г. в РИОСВ-Пловдив е входирано особено мнение на Община Раковски, касаещо планът за изпълнение на мерките за предотвратяване, намаляване, ликвидиране на отрицателните въздействия, резултатите от проведените обществени обсъждания, засягане на подземните води от релизацията на ИП, предвидения за залесяване терен, биоразнообразие, рекултивационни мероприятия, кумулативен ефект.

Аргументите цитирани в двете писма са подложени на разглеждане на заседание на Експертен екологичен съвет (ЕЕС) при РИОСВ-Пловдив проведен на 28.04.2023г. за вземане на окончателно решение по ОВОС.

С писмо вх. № ОВОС-5-54/02.05.2023г. в РИОСВ-Пловдив е входирано особено мнение на Община Раковски, припокриващо изразените аргументи от писмо вх. № ОВОС-5-52/20.04.2023г.

Предвид депозираното особено мнение и на основание чл.16, ал.2, т.2 от *Правилника за функциите, задачите и състава на ЕЕС към регионалните инспекции по околната среда и водите*, е преценено, че са налице основания за повторно разглеждане на възраженията на следващо заседание на Експертен екологичен съвет. С цел изясняване на фактите и обстоятелствата е указано на възложителя да представи в РИОСВ-Пловдив информация относно изразените в особеното мнение аргументи.

В отговор Адванс ООД с писмо вх. № ОВОС-5-56/19.06.2023г. внася в РИОСВ-Пловдив допълнителна информация.

18. С решение от 27.02.2024г., отразено в протокол № 2/27.02.2024г., Екологичният експертен съвет (ЕЕС) при РИОСВ-Пловдив предлага одобряване на инвестиционното предложение. След проведения ЕЕС, в законоустановения срок в чл.15, ал.2 от *Правилника за функциите, задачите и състава на ЕЕС към регионалните инспекции по околната среда и водите*, в РИОСВ-Пловдив няма депозирано писмено особено мнение по точки от дневния ред.

И при следните условия:

I. Общи условия:

1. Цялостният работен проект за добив и проекта за рекултивация на засегнатите земи да се разработят съобразно с приетите условия и мерки, постановени в настоящото решение по ОВОС и мерките, предвидени в доклада за ОВОС.

2. Управлението на формираните минни отпадъци да се извършва съгласно разпоредбите на глава VIII от *Закона за подземните богатства*, като изготвения план за управление на минните отпадъци се предостави за утвърждаване на Министъра на енергетиката.

II. За фазата на проектиране:

1. Да се съгласува предвидената транспортна схема за движение на камионите с община Раковски при необходимост и от друг държавен орган, като стриктно се спазва посочения маршрут по съществуващи общински земеделски пътища: ПИ 48948.37.161, ПИ 48948.80.9, ПИ 48948.35.6, след което се излиза източно от базата на Тракия РМ директно на асфалтов път ПИ 48948.71.268 по КК на с. Момино село, до пътя от републиканската пътна мрежа между кварталите на гр. Раковски.

2. Водовземане от подземни води от ТК подлежи на разрешителен режим, съгласно чл. 50, ал. 7, т. 1 от *Закона за водите*.

3. Да се спазват забраните на чл. 118, чл. 118а, ал. 1 от ЗВ за опазване на подземните води от замърсяване.

4. В изпълнение на разпоредбите на чл. 156а, ал. 1, т. 2 от ЗВ е необходимо на всички етапи от планирането, проектирането, строежа и поддръжката на предвидените за изграждане съоръжения, да се предвидят мерки, обезопасяващи водите на подземните водни тела от замърсяване.

5. Да се изготви схема за разделно събиране, временно съхранение и транспортиране на генерираните отпадъци, които се предвижда да се образуват при подготовката, експлоатацията и рекултивацията, съобразно изискванията на *Закона за управление на отпадъците*.

6. Да се изготви и съгласува с Министерство на енергетиката проект за поетапна рекултивация на нарушените терени.

7. Проектът за техническа и биологична рекултивация да се съобрази с изискванията на *Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт*.

8. В проекта за биологична рекултивация да се предвиди залесяване с местни дървесни и тревни видове. Да не се използват инвазивни чужди видове.

III. Преди започване на експлоатацията:

1. Да се маркира контура на концесионната площ на находището с трайни знаци на терена и се поставят указателни, предупредителни и забранителни табели.

2. Да се изгради локална реперно- възстановителна опорна мрежа за контрол по спазването на параметрите заложи в годишните експлоатационни проекти.

3. Възложителят да изготви собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети, със съдържание съгласно Приложение № 1 на Наредба № 1/2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение (ДВ, бр. 96/07.11.2008 г.).

IV. По време на експлоатацията и извеждане от експлоатация

1. Добивът на полезното изкопаемо да се извършва само и единствено над статично ниво на подземните води.

2. Добивът на запасите от подземни богатства да става съгласно одобрени цялостен и годишени проекти за експлоатация на находището по предложения вариант на добив чрез електрически задвижван скрепер/електрически багер.

3. Да не се допуска замърсяване на повърхностните и подземни води от дейностите по реализиране и експлоатация на ИП.

4. Всички дейности по добив, преработка, складиране, товарене, разтоварване, транспортиране и др. се извършват при стриктно спазване на разпоредбите на чл. 70 от Наредба № 1/27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии. (ДВ бр. 64/2005 г.), в това число:

4.1. Да се осигури цистерна за оросяване при нужда на използваните площадки и пътища с цел избягване на вторичен унос от прах при движение на транспортните средства.

4.2. Ситните фракции, които се съхраняват на площадката да бъдат разположени по начин недопускащ неорганизирано емитиране на прах и чрез използване на ветроупорни прегради.

4.3. Товаренето на добития материал да се извършва от възможно най-ниска височина с цел недопускане неорганизирано емитиране на прах.

5. Дружеството да извършва не по-малко от един път в рамките на две последователни календарни години собствени периодични измервания на общата звукова мощност на площадката, еквивалентните нива на шум в определени точки по границата на площадката и еквивалентните нива на шум в мястото на въздействие, при спазване изискванията на чл. 16, ал. 2 и чл. 18 от Наредба № 54/13.12.2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда., Обн. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011 г. и в съответствие с "Методика за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шума в мястото на въздействие".

6. Да се спазват граничните стойности на показателите за шум в околната среда, съгласно Наредба № 6/ 26.06.2006г. за показателите за шум в околната среда.

7. Да се изготви план за собствен мониторинг на подземни води, съгласно изискванията на чл.70 от Наредба №1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите.

8. Образуваните отпадъци да се събират разделно и предават за транспортиране и последващо оползотворяване или обезвреждане на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ за извършване на такава дейност по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците /ЗУО/(Обн., ДВ, бр.53/2012 г. с посл. изм. и доп.), въз основа на писмен договор.

9. Добивните дейности да се извършват само в светлата част на денонощието.

10. Закриването на находището да се счита за приключено след цялостната рекултивация (техническа и биологична) на засегнатите от експлоатацията терени.

V. План за изпълнение на мерките, съгласно чл.96, ал.1,т.6 от ЗООС

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
1	Да се изготви и представи в Министерство на енергетиката цялостен работен проект за добив по	Проектиране	Опазване и рационално използване на подземното богатство

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
	варианта с електрически задвижван скрепер/електрически багер		
2	Стриктно да се спазва съгласувания маршрут за извозване на добития материал	Експлоатация	Намаляване на кумулативния ефект от замърсяване с прах и азотни оксиди в района и създаване на минимален дискомфорт на живущите
3	Да се предвидят и изпълняват дейности и мероприятия по отнемане на хумусния пласт, като депонирането му да се извършва на определена площадка - хумусно депо и да се използва при техническа рекултивация на кариерата	Експлоатация	Връщане на хумусния пласт и възстановяване начина на трайно ползване на територията
4	Да се изгради водопълтен черпателен резервоар (за оборотни води) като се предвиди достатъчен ретензионен обем за акумулиране на водите от охранителните канавки при интензивни валежи и снеготопене	Експлоатация	Недопускана заливане на терена при интензивни валежи и снеготопене
5	Да се извършва периодичен контрол и поддържане в добро техническо състояние на охранителните канавки, отвеждащи дъждовните води	Експлоатация	Недопускане отрицателно въздействие върху водите
6	Да се осигури използването на химически тоалетни, чиято доставка и обслужване да се извършва въз основа на сключен договор с фирма доставчик, с цел осигуряване на необходимите санитарно-хигиенни условия	Експлоатация	Осигуряване на необходимите санитарно-хигиенни условия и предотвратяване от замърсяване на подземни води и почви
7	При сухо и ветровито време да се извършва оросяване на работната площадка, местата за товаро-разтоварителни дейности, насипища за инертни материали и работни пътища	Експлоатация	Ограничаване на неорганизираните прахови емисии
8	Да се предприемат допълнителни мерки по ограничаване неорганизираното емитиране на прах от транспортирането на инертен материал, включващи: редовно почистване на обслужващите пътища; увеличаване кратността на оросяването му; осигуряване почистване	Експлоатация	Намаляване на праховото замърсяване в района

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
	на транспортните средства, напускащи територията на кариерата		
9	Да се осигури измиване на замърсените при дейността на дружеството участъци с трайна настилка от включването на обслужващия път и републиканската пътна мрежа, с цел недопускане неорганизирано емитиране на прах при движение на всички транспортни средства, ползващи пътя	Експлоатация	Намаляване на праховото замърсяване в района
10	Да се предприемат мерки за ограничаване на нивата на шума, излъчвани в околната среда по време на експлоатацията на кариерата, така че дейностите, извършвани на работните участъци, да се осъществяват по начин, недопускащ предизвикване на шум в околната среда над граничните стойности на еквивалентно ниво на шум по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие	Експлоатация	Ограничаване шумовото въздействието върху населението
11	Да се изпълни планираното от възложителя изграждане на защитен залесителен пояс от тополи, лешници или друга подходяща местна растителност по северната граница на находището	Експлоатация	Ограничаване емисиите на прах и шум в посока жилищните сгради на най – близко разположеното населено място с. Момино село
12	Провеждане на периодични геодезични замервания, за установяване спазването на проектните параметри за добив	Експлоатация	Гарантиране на минимално въздействие върху околната среда
13	Постоянен контрол и недопускане претоварването на МПС за транспорт на добитата суровина и използване на платнища за покриване им	Експлоатация	Намаляване на праховото замърсяване в района
14	Осигуряване на бутилирана минерална или изворна вода за работещите на обекта	Експлоатация	Защита здравето и живота на хората

№	Мерки	Период/ фаза на изпълнение	Резултат
15	Да не се допуска навлизането на тежки машини и депониране на иззета суровина и отпадъци в съседни на концесионната площ имоти	Експлоатация	Минимизиране въздействието върху околната среда и предотвратяване от замърсяване на околните пространства
16	Да не се извършват ремонтни работи и смяна на масла на техниката в границите на обекта и в съседните терени с цел недопускане на разливи	Експлоатация	Опазване качеството на подземни води и почви от замърсяване
17	Зареждането на техниката с гориво да се извършва на специализирани за целта места, като не се допускат разливи. При аварийни течове, да се използват попиващи материали, които разделно да се предават на фирма с разрешително за третиране на опасни отпадъци по реда на ЗУО	Експлоатация	Опазване качеството на подземни води и почви от замърсяване
18	Във връзка с шумовото натоварване в обекта на различните работни места е задължително носенето на лични предпазни средства, намаляващи шумовите нива	Експлоатация	Опазване слуха и здравето на работещите.
19	При разкриване на обекти на културно-историческото наследство, да се спрат добивните дейности до произнасянето на съответните компетентни органи	Експлоатация	Опазване на културно-историческо наследство.
20	Поетапно извършване на предвидената по проект техническа рекултивация	Експлоатация	Реинтегриране на отработените участъци и подобряване на ландшафта
21	Да се извърши биологическа рекултивация на нарушените терени до възстановяване на начина им на трайно ползване - земеделски земи и пасища	След експлоатация	Създаване на условия за възобновяване на терена в околния ландшафт

Настоящото решение се отнася само за инвестиционното предложение, което е било предмет на извършване на ОВОС по реда на Закона за опазване на околната среда.

На основание чл.99 , ал.12 от Закона за опазване на околната среда решението по ОВОС губи правно действие, ако в срок 5години от датата на издаването му не е започнало осъществяването на инвестиционното предложение.

При промяна на инвестиционното предложение, на Възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящето решение, Възложителят

/новият Възложител/ е длъжен да уведоми РИОСВ гр. Пловдив до 14 дни след настъпване на измененията.

Решението може да бъде обжалвано чрез РИОСВ-Пловдив пред Министъра на околната среда и водите и/или Административния съд в района, на който е постоянния адрес или седалището на Възложителя, в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица и организации по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

При констатиране на неизпълнение на условията в решението по ОВОС, виновните лица носят отговорност съгласно чл.166, т.2 от Закона за опазване на околната среда.

ИВАЙЛО ЙОТКОВ
Директор на РИОСВ - Пловдив

РИОСВ гр. Пловдив

05.05.....2024г.